

I. Disposicións xerais

XEFATURA DO ESTADO

19784 *LEI 26/2005, do 30 de novembro, pola que se modifica a Lei 49/2003, do 26 de novembro, de arrendamentos rústicos. («BOE» 287, do 1-12-2005.)*

JUAN CARLOS I
REI DE ESPAÑA

Saiban todos os que a viren e a entenderen que as Cortes Xerais aprobaron e eu sanciono a seguinte lei.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

A Lei 49/2003, do 26 de novembro, de arrendamentos rústicos, require unha modificación substancial co fin de incidir no ámbito agrario e nun harmónico desenvolvemento rural, que teña en conta todos os aspectos económicos, sociais e humanos, que se dan nas relacións contractuais arrendaticias, de maneira que se facilite un equilibrio entre as partes, no marco dos dereitos e obrigas que a propia lei reconeña.

O obxectivo principal que pretende esta reforma é o de servir de instrumento de mobilización de terras e recursos agrarios para posibilitar o aumento das explotacións agrarias viables, e facelo no marco dunha agricultura fortemente tecnificada e para uns activos agrarios que sexan profesionais da agricultura.

A reforma da política agrícola común e a dependencia, cada vez maior, das producións agrarias dos prezos existentes no mercado obrigan a impulsar todo aquel conxunto de medidas que permitan a viabilidade e competitividade destas e, sen dúbida, a dimensión económica que en moitas ocasións está intimamente ligada á terra obriga á existencia de marcos xurídicos que canalicen e faciliten este labor.

Pero neste proceso de cambio, a lei debe contribuír a favorecer a necesaria renovación xeracional, e neste sentido recolle, de maneira singular, os aspectos favorables que poidan contribuír a facilitala.

Esta lei considera o marco da Unión Europea en que nos inserimos e o papel que esta lles asigna aos activos agrarios, o seu carácter plurifuncional, no cal a explotación agraria se entende como un todo, e xustamente neste sentido produciuse a última reforma da política agrícola común, na cal se incorporan mecanismos novos, sustentadores das rendas dos agricultores e gandeiros, ligados directamente á explotación agraria concibida como un todo.

Co fin de compatibilizar as lexislacións dos Estados coa lexislación da Unión Europea, non só nas transposicións obrigadas, senón tamén nos vectores esenciais que conforman o corpo legal comunitario, máxime cando este o que fai é reflectir as necesidades a que os avances tecnolóxicos obrigan, a formación e o coñecemento da actividade agraria convértese nun elemento esencial, e de aí deriva que na modificación proposta se obrigue á profe-

sionalidade agraria dos arrendatarios para accederen a ser titulares dun arrendamento.

Para ser eficaz, a lei ten que posibilitar que, en igualdade de condicións, determinados arrendatarios poidan incrementar a súa actividade económica, e para iso introduce os mecanismos de tanteo e retracto que lle permiten acceder a arrendamentos de novas terras.

Igualmente, restablécense os límites á extensión do arrendamento da Lei 83/1980, do 31 de decembro, de arrendamentos rústicos, coa única modificación do aumento daqueles no caso das cooperativas, como medio necesario para evitar a acumulación de grandes superficies de arrendamento en mans dun só arrendatario. Esta acumulación iría en detrimento da mobilidade de terras que se busca e de posibilitar que moitas explotacións agrarias que non teñan aínda a dimensión económica adecuada a alcancen.

En todo caso, para que a lei sexa un instrumento eficaz, debe dar a seguridade suficiente tanto a arrendadores como a arrendatarios e resultar igualmente atractiva tanto para uns coma para os outros, debe favorecer a mobilidade da terra e ser escrupulosamente respectuosa coa relación que libremente pacten ambos. Respecto desta relación contractual, a lei, salvo nos supostos que ela recolle, déixaa o suficientemente aberta e flexible para que a casuística que poida presentarse a pacten as partes. Non obstante, para atender as necesidades das persoas con discapacidade e maiores de 70 anos, a realización de melloras que consistan na realización de obras de accesibilidade nos edificios sitos no predio que sirvan de vivenda ao arrendatario non require o acordo das partes.

Artigo único. *Modificación da Lei 49/2003, do 26 de novembro, de arrendamentos rústicos.*

A Lei 49/2003, do 26 de novembro, de arrendamentos rústicos, modifícase nos seguintes termos:

Un. O artigo 3 queda redactado do seguinte modo:

«Artigo 3. *Dereitos de produción agrícolas e outros dereitos.*

Os dereitos de produción agrícolas e outros dereitos inherentes aos predios ou ás explotacións integrarán o contido do contrato, tanto nos arrendamentos de predios coma nos de explotacións.»

Dous. Suprímese a letra c) do número 1 do artigo 7.

Tres. O artigo 8 queda redactado do seguinte modo:

«Artigo 8. *Desenvolvemento do contrato.*

1. O arrendatario de predios rústicos ten dereito a determinar o tipo de cultivo, sen prexuízo de devolvelos, ao terminar o arrendamento, no estado en que os recibiu e do disposto sobre melloras nesta lei.

Serán nulos os pactos que lle impoñan ao arrendatario calquera restrición sobre os cultivos ou sobre o destino dos produtos, salvo os que teñan por fin evitar que a terra sexa esquilhada ou sexan

consecuencia da normativa comunitaria e de disposicións legais ou regulamentarias.

2. Cando a determinación do tipo ou sistema de cultivo implique transformación do destino ou supoña melloras extraordinarias, só se poderá facer mediante acordo expreso entre as partes e, de ser o caso, en cumprimento da normativa comunitaria e das normas legais ou regulamentarias pertinentes.

3. No arrendamento de explotación, o arrendatario goza igualmente de plena autonomía no exercicio da súa actividade empresarial, e asume a obriga de conservar a unidade orgánica da explotación e de efectuar, no momento da terminación do arrendamento, a súa devolución ao arrendador.»

Catros. O artigo 9 queda redactado do seguinte modo:

«Artigo 9. *Capacidade e limitacións á extensión do arrendamento.*

1. Poderán celebrarse arrendamentos rústicos entre persoas físicas ou xurídicas.

É agricultor profesional, para os efectos desta lei, quen obteña uns ingresos brutos anuais procedentes da actividade agraria superiores ao duplo do indicador público de renda de efectos múltiples (IPREM) establecido no Real decreto lei 3/2004, do 25 de xuño, para a racionalización da regulación do salario mínimo interprofesional e para o incremento da súa contía, e cuxa dedicación directa e persoal a esas actividades supoña, polo menos, o 25 por cento do seu tempo de traballo.

2. En todo caso, poderán ser arrendatarias as cooperativas agrarias, as cooperativas de explotación comunitaria da terra, as sociedades agrarias de transformación e as comunidades de bens.

3. Para seren arrendatarias, as persoas xurídicas, sexan civís, mercantís ou laborais, incluídas as sociedades agrarias de transformacións (SAT), deberán ter incluído no seu obxecto social, conforme os seus estatutos, o exercicio da actividade agraria e, de ser o caso, de actividades complementarias a esta dentro do ámbito rural, sempre que non excedan os límites establecidos no punto 6.

Para estes efectos, considéranse actividades complementarias a participación e presenza do titular, como consecuencia de elección pública, en institucións de carácter representativo, así como en órganos de representación de carácter sindical, cooperativo ou profesional, sempre que estes estean vinculados ao sector agrario, as de transformación e venda directa dos produtos da súa explotación e as relacionadas coa conservación do espazo natural e protección do medio, ao igual que as turísticas, cinexéticas e artesanais realizadas na súa explotación.

4. O menor cuxos predios ou explotacións fosen arrendadas polo seu pai, nai ou titor poderá pór fin ao contrato unha vez emancipado, sempre que transcorrese a duración mínima prevista no artigo 12, e comunicarllo ao arrendatario no prazo de seis meses desde que alcanzou tal estado ou, de ser o caso, desde que falte un ano para que se cumpra o prazo mínimo de duración. En todo caso, a denuncia do contrato non producirá efecto até transcorrido un ano desde a súa realización.

5. Tamén poderán ser arrendatarias as entidades ou organismos das administracións públicas que estean facultados, conforme as súas normas reguladoras, para a explotación de predios rústicos.

6. En todo caso, non poderán ser arrendatarios de predios rústicos as persoas físicas que, por si ou por persoa física ou xurídica interposta, sexan xa titulares dunha explotación agraria, ou de varias, cuxas dimensións e demais características serán fixadas nas distintas comarcas do país polos órganos competentes das comunidades autónomas, sen que poidan exceder en total de 500 hectáreas de sequeiro ou 50 de regadío.

Cando se trate de predio para aproveitamento gandeiro en réxime extensivo, o límite máximo será de 1.000 hectáreas.

No caso das cooperativas agrarias e as cooperativas creadas para a explotación comunitaria da terra, o límite anterior multiplicarase polo número de membros que as compoñan.

Non será de aplicación a limitación ás entidades ou organismos das administracións públicas que estean facultados conforme as súas normas reguladoras para a explotación ou subarrendo de predios rústicos.

7. Non poderán ser arrendatarios as persoas e entidades estranxeiras. Exceptúanse, non obstante:

a) As persoas físicas e xurídicas e outras entidades nacionais dos Estados membros da Unión Europea, do Espazo Económico Europeo, e de países cos que exista un convenio internacional que estenda o réxime xurídico previsto para os cidadáns dos Estados mencionados.

b) As persoas físicas que carezan da nacionalidade española, que non estean excluídas do ámbito de aplicación da Lei orgánica 4/2000, do 11 de xaneiro, sobre dereitos e liberdades dos estranxeiros en España e a súa integración social, e que se encontren autorizadas a permanecer en España en situación de residencia permanente, de acordo coa citada lei orgánica e o seu desenvolvemento regulamentario.

c) As persoas xurídicas e outras entidades nacionais dos demais Estados que lles apliquen aos españois o principio de reciprocidade nesta materia.»

Cinco. Engádenselle dous parágrafos ao punto 1 do artigo 11, coa seguinte redacción:

«Na falta de pacto entre as partes e salvo proba en contrario, presumirase a existencia de arrendamento sempre que o arrendatario estea en posesión do predio, e se non constase o importe da renda, esta será equivalente ás de mercado nesa zona ou comarca.

A escritura pública de alleamento de predio rústico deberá expresar a circunstancia de se este está ou non arrendado, como condición para a súa inscrición no Rexistro da Propiedade.»

Seis. O artigo 12 queda redactado da seguinte forma:

«Artigo 12. *Tempo de duración.*

1. Os arrendamentos terán unha duración mínima de cinco anos. Será nula e terase por non posta toda cláusula do contrato pola que as partes estipulen unha duración menor.

2. Salvo estipulación das partes que estableza unha duración maior, o arrendamento de predios e de explotacións entenderase concertado por un prazo de cinco anos, polo que, cumprido o tempo, a non ser que as partes dispuxesen outra cousa, ao celebrar o contrato ou noutro momento posterior, o arrendatario de predios porá á disposición do arrendador a posesión dos predios arrendados, se

mediase a notificación a que se refire o punto seguinte.

3. O arrendador, para recuperar a posesión dos predios ao remate do prazo contractual, deberallo notificar ao arrendatario de forma que faga fe cun ano de antelación. Do contrario, se o arrendatario non pon a posesión dos predios arrendados á disposición do arrendador ao remate do prazo, o contrato entenderase prorrogado por un período de cinco anos. Tales prórrogas sucederanse indefinidamente mentres non se produza a denuncia do contrato.»

Sete. Engádeselle un segundo parágrafo ao punto 2 do artigo 18, coa seguinte redacción:

«Así mesmo, poderá reclamar os danos e perdas causados.»

Oito. Modifícase o punto 2 e engádeselle un novo número 4 ao artigo 20, que queda redactado do seguinte modo:

«2. O arrendatario non pode, salvo acordo expreso entre as partes, facer desaparecer as paredes, valados, sebes vivas ou mortas, gabias e outras formas de cerramento ou cercado do predio arrendado, se separan dous ou máis predios integrados nunha mesma unidade de explotación, salvo nos tramos necesarios para permitir o paso adecuado de tractores, maquinaria agrícola e cando os labores de cultivo o requiran, sen prexuízo do que estableza a lexislación sobre protección do medio natural e protección do patrimonio histórico e da obriga de devolver as cousas ao remate do arrendo tal como as recibiu, de conformidade co disposto no artigo 1561 do Código civil.»

«4. Finalizado o contrato de arrendamento, o arrendatario terá dereito a lle pedir unha indemnización ao arrendador polo aumento do valor do predio arrendado polas melloras realizadas, sempre que estas se efectuasen co consentimento do arrendador.»

Nove. Engádeselle un novo parágrafo ao artigo 21, coa seguinte redacción:

«Así mesmo, e logo de notificación ao arrendador, o arrendatario poderá realizar obras de accesibilidade no interior dos edificios do predio que lle sirvan de vivenda, sempre que non provoquen unha diminución da estabilidade ou seguridade do edificio e sexan necesarias para poder ser utilizados de forma adecuada e acorde coa discapacidade ou a idade superior a 70 anos, tanto do arrendatario coma do seu cónxuxe, da persoa que convida co arrendatario de forma permanente en análoga relación de afectividade con independencia da súa orientación sexual, dos seus familiares até o cuarto grao de consanguinidade con algún dos cales convida de forma permanente e daquelas persoas que traballen, ou presten servizos altruístas ou voluntarios para calquera das anteriores na vivenda situada no predio rústico. Ao remate do contrato, o arrendatario estará obrigado a repoñer a vivenda ao seu estado anterior, se así llo exixise o arrendador.»

Dez. O artigo 22 queda redactado da seguinte forma:

«Artigo 22. *Alleamento do predio arrendado. Dereitos de tanteo, retracto e adquisición preferente.*

1. O adquirente do predio, mesmo cando estivese amparado polo artigo 34 da Lei hipotecaria, quedará subrogado en todos os dereitos e obrigas do arrendador, e deberá respectar o prazo que falte

da duración mínima do contrato prevista no artigo 12 ou a da prórroga tácita que estea en curso se se trata do terceiro hipotecario, mentres que nos demais casos deberá respectar a duración total pactada.

2. En toda transmisión inter vivos de predios rústicos arrendados, incluída a doazón, contribución a sociedade, permuta, adxudicación en pagamento ou calquera outra distinta da compravenda, da súa núa propiedade, de porción determinada ou dunha participación indivisa daqueles, o arrendatario que sexa agricultor profesional ou sexa algunha das entidades a que se refire o artigo 9.2, terá dereito de tanteo e retracto. Para o efecto, o transmitente notificaralle de forma que faga fe ao arrendatario o seu propósito de allear e indicarlle os elementos esenciais do contrato e, na falta de prezo, unha estimación do que se considere xusto, de acordo co número 1 do artigo 11 e tendo en conta os criterios establecidos na disposición adicional segunda desta lei.

O arrendatario terá un prazo de 60 días hábiles desde que reciba a notificación para exercer o seu dereito de adquirir o predio no mesmo prezo e condicións, e notificarallo ao alleante de modo que faga fe. Na falta de notificación do arrendador, o arrendatario terá dereito de retracto durante 60 días hábiles a partir da data en que, por calquera medio, tivese coñecemento da transmisión.

Se o contrato non tivese prezo e o arrendatario non estivese conforme coa estimación feita polo arrendador, determinarao un perito independente nomeado de común acordo polas partes e, en defecto de acordo entre elas, pola xurisdición civil conforme as normas de valoración que establece a lexislación de expropiación forzosa.

3. En todo caso, a escritura de alleamento notificaráselle de forma que faga fe ao arrendatario, para o efecto de que poida exercer o dereito de retracto ou, de ser o caso, o de adquisición, se as condicións do alleamento, o prezo ou a persoa do adquirente non correspondesen dun modo exacto ás contidas na notificación previa. O mesmo dereito terá se non se cumpriese en forma o requisito da notificación previa. Neste caso, o retracto ou o dereito de adquisición preferente poderán ser exercidos durante o prazo de 60 días hábiles a partir da notificación.

4. Para inscribir no Rexistro da Propiedade os títulos de adquisición inter vivos de predios rústicos arrendados, deberase xustificar a práctica da notificación que establece o punto anterior.

5. Non procederán os dereitos de tanteo, retracto e adquisición preferente nos casos seguintes:

a) Nas transmisións a título gratuito, cando o adquirente sexa descendente ou ascendente do transmitente, parente até o segundo grao de consanguinidade ou afinidade ou o seu cónxuxe.

b) Na permuta de predios rústicos, cando se efectúe para agregar un dos predios permutados e sempre que sexan inferiores a 10 hectáreas de sequeiro, ou a unha de regadío, os predios que se permutan.

6. Os dereitos establecidos neste artigo serán preferentes con respecto a calquera outro de adquisición, salvo o retracto de estremeros establecido polo artigo 1523 do Código civil, que prevalecerá sobre estes cando non excedan dunha hectárea tanto o predio obxecto de retracto coma o estremero que o fundamente.

7. Cando se trate de predios de aproveitamentos diversos concedidos a diferentes arrendatarios sobre a totalidade do predio, corresponderalle exercer o tanteo e retracto soamente ao que o sexa do aproveitamento principal; se houberse varios, ao que tivese a condición de agricultor mozo, e, de haber máis dun con esta condición, ao máis antigo no arrendamento.

8. Cando sexan varios os arrendatarios de partes diferentes dun mesmo predio ou explotación, haberá que cumprir as obrigas de notificación con cada un deles, e o dereito de tanteo e retracto poderá exercelo cada un pola porción que teña arrendada. Se algún deles non quixese exercelo pola súa parte, poderá facelo calquera dos demais, e será preferente o que tivese a condición de agricultor mozo e, no seu defecto ou no caso de seren varios, o máis antigo.

9. Nos casos de predios dos cales só unha parte da súa extensión fose cedida en arrendo, os dereitos regulados nos puntos anteriores entenderanse limitados á superficie arrendada. Para tal efecto, o documento polo que sexa formalizada a transmisión do predio deberá especificar, de ser o caso, a cantidade que do total importe do prezo corresponde á porción dada en arrendo.»

Once. Engádeselle un novo parágrafo ao artigo 23, coa seguinte redacción:

«Este consentimento non será necesario cando a cesión ou subarrendo se efectúe a favor do cónxuxe ou dun dos descendentes do arrendatario. Non obstante, o subrogante e o subrogado notificaranlle de forma que faga fe ao arrendador a cesión ou o subarrendo, no prazo de 60 días hábiles a partir da súa celebración.»

Doce. A alínea e) do artigo 24 queda redactada do seguinte modo:

«e) Por morte do arrendatario, quedando a salvo o dereito dos seus sucesores lexítimos. En tal caso, na falta de designación expresa efectuada polo testador, terá preferencia o que teña a condición de agricultor mozo, e se houberse varios, será preferente o máis antigo. Se ningún a tivese, os sucesores terán que escoller entre eles, por maioría, o que se subrogará nas condicións e dereitos do arrendatario falecido. Se se dá esta última circunstancia, será necesaria a correspondente notificación por escrito ao arrendador, no prazo dun ano desde o falecemento.»

Trece. A alínea a) do artigo 25 queda redactada do seguinte modo:

«a) Falta de pagamento das rendas e das cantidades asimiladas a esta, sen prexuízo do dereito de enervación da acción de desafiuzamento nos mesmos termos previstos nas leis procesuais para os desafiuzamentos de predios urbanos.»

Catorce. O artigo 29 queda redactado do seguinte modo:

«Artigo 29. *Réxime xurídico da parzaría.*

En defecto de pacto expreso, de normas forais ou de dereito especial e de costume, aplicaranse as disposicións deste capítulo e, con carácter supletorio, as normas sobre arrendamentos rústicos contidas nos capítulos II, III, VI e VIII, sempre que non resulten contrarias á natureza esencial do contrato de parzaría. Non obstante, tratándose das melloras impostas por lei ou por resolución xudicial ou administrativa firmes ou acordo firme da comunidade de

regantes correspondente, deberanas levar a cabo as partes consonte o pactado entre elas e, se faltar o pacto, poderase resolver o contrato por instancia do cedente ou do cesionario.»

Quince. Modifícase o segundo parágrafo e engádeselle un parágrafo terceiro ao artigo 31, que quedan redactados do seguinte modo:

«Se se conviñese a parzaría para a realización dun cultivo determinado, coa excepción dos leñosos permanentes, e sempre que tal cultivo teña unha duración superior a un ano, o prazo mínimo de duración será o tempo necesario para completar unha rotación ou ciclo de cultivo.

Na finalización do contrato de parzaría, se o titular do predio pretende realizar un contrato de arrendamento, o parceiro terá dereito preferente, en igualdade de condicións, a subscribir o novo contrato de arrendamento. Así mesmo, terá dereito ás prórrogas que nesta lei se establecen, deducindo delas o tempo que durase a parzaría.»

Dezaseis. A disposición adicional terceira queda redactada do seguinte modo:

«Disposición adicional terceira. *Criterios e requisitos formais.*

Os contratos obxecto desta lei deberállelos comunicar o arrendador ou titular do predio ou explotación aos órganos competentes das comunidades autónomas, que remitirán unha copia daqueles ao Rexistro xeral de arrendamentos rústicos que regulamentariamente se estableza, que terá carácter público e informativo e estará adscrito ao Ministerio de Agricultura, Pesca e Alimentación.»

Dezasete. Engádesse unha disposición adicional cuarta coa seguinte redacción:

«Disposición adicional cuarta. *Dereitos de produción agraria e outros dereitos.*

A percepción do dereito do pagamento único, así como calquera outro derivado da política agrícola común, rexeráse, en canto a arrendamentos se refire, polas previsións de cada unha das normas comunitarias aplicables no referente a esta materia e, de ser o caso, polas correspondentes normas autonómicas. E todo isto sen prexuízo, no que corresponda, da liberdade de pacto das partes contratantes.»

Dezaoto. A disposición derradeira primeira queda redactada do seguinte modo:

«Disposición derradeira primeira. *Habilitación competencial.*

Esta lei dítase ao abeiro do artigo 149.1.8.^a da Constitución, sen prexuízo da aplicación preferente dos dereitos civís, forais ou especiais, alí onde existan, e da súa conservación, modificación e desenvolvemento polas comunidades autónomas respectivas.

Exceptúase do anterior o artigo 30, que se dita ao abeiro do disposto no artigo 149.1.7.^a, a disposición adicional segunda, que se dita ao abeiro do artigo 149.1.18, a disposición adicional terceira e cuarta, que se ditan ao abeiro do artigo 149.1.13 e o capítulo X e a disposición transitoria segunda, que se ditan ao abeiro do artigo 149.1.6.^a, todos eles da Constitución.»

Disposición derradeira única. Entrada en vigor.

Esta lei entrará en vigor aos trinta días da súa publicación no «Boletín Oficial del Estado».

Por tanto,

Mando a todos os españois, particulares e autoridades, que cumpran e fagan cumprir esta lei.

Madrid, 30 de novembro de 2005.

JUAN CARLOS R.

O presidente do Goberno,

JOSÉ LUIS RODRÍGUEZ ZAPATERO

19785 LEI 27/2005, do 30 de novembro, de fomento da educación e a cultura da paz. («BOE» 287, do 1-12-2005.)

JUAN CARLOS I

REI DE ESPAÑA

Saiban todos os que a viren e a entenderen que as Cortes Xerais aprobaron e eu sanciono a seguinte lei.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

O século XX foi un século de profundas contradicións. Foi un século en que se produciron avances inimaxinables en multitude de ámbitos da vida. Desde os avances tecnolóxicos que nos poderían facer superar moitas enfermidades, reducir a pobreza e eliminar a fame, ata os cambios de cultura política que permitiron substituír formas autoritarias de goberno por outras formas democráticas.

Non obstante, e malia estes avances, temos visto cómo o século XX se converteu nun dos séculos máis sangrentos da Historia. Dúas grandes guerras, a Guerra Fría, estalidos xenocidas en países como Bosnia, Ruanda ou Kosovo, ou grandes crises económicas que favoreceron o aumento de diferenzas entre os que máis teñen e os que non teñen nada, son claros indicadores das grandes contradicións do século que acabamos de deixar atrás.

Trátase, en definitiva, dun século en que prevaleceu de forma notable unha cultura da violencia que se caracteriza por poñer de manifesto sete inseguridades graves que, con moita frecuencia, xeran frustracións e, consecuentemente, violencia a escalas moi diferentes. Estas sete inseguridades foron postas de manifesto polo Programa de Nacións Unidas para o Desenvolvemento (PNUD) en 1998 e son de tipo económico e financeiro, das rendas, cultural, sanitario, persoal, ambiental, e político e comunitario. Tales inseguridades atópanse na base das numerosas inxustizas e desigualdades que imperan tanto a escala local, como rexional, e mesmo mundial.

No marco da Década Internacional para a Cultura de Paz (2001-2010) proclamada polas Nacións Unidas, esta lei, recoñecendo o papel absolutamente decisivo que xoga a educación como motor de evolución dunha sociedade, pretende ser un punto de partida para substituír a cultura da violencia que definiu o século XX por unha cultura de paz que ten que caracterizar o novo século.

A cultura de paz fórmana todos os valores, comportamentos, actitudes, prácticas, sentimentos, crenzas, que acaban conformando a paz.

Esta cultura de paz tense que implantar a través de potenciar a educación para a paz, a non-violencia e os dereitos humanos, a través da promoción da investigación para a paz, a través da eliminación da intolerancia, a

través da promoción do diálogo e da non-violencia como práctica para xeneralizar na xestión e transformación dos conflitos.

Esta lei –amparándose no punto a.2 do Programa de Acción sobre unha Cultura da Paz, aprobada pola Asemblea Xeral das Nacións Unidas en 1999– establece unha serie de medidas destinadas ao ámbito educativo e da investigación, co obxecto de establecer a cultura de paz e non-violencia na nosa sociedade.

Artigo 1.

1. España resolverá as súas controversias internacionais de conformidade coa Carta de Nacións Unidas e os demais instrumentos internacionais dos cales é parte, colaborando no fortalecemento da paz e a seguridade internacional, a cooperación e os dereitos humanos.

2. O Goberno promoverá a paz a través de iniciativas de solidariedade, culturais e de investigación, de educación, de cooperación e de información.

3. Para tales fins, o Goberno establecerá mecanismos de colaboración coas comunidades autónomas, as entidades locais, así como con outros entes e organismos do propio Estado. Así mesmo, e co mesmo obxectivo, establecerá convenios de colaboración cos organismos internacionais, e as entidades e ONG máis significativas no ámbito da paz.

Artigo 2.

Correspóndelle ao Goberno, para a realización dos fins mencionados en materia de cultura de paz:

1. Promover que en todos os niveis do sistema educativo as materias se impartan de acordo cos valores propios dunha cultura de paz, e a creación de materias especializadas en cuestións relativas á educación para a paz e os valores democráticos.

2. Impulsar, desde a óptica da paz, a incorporación dos valores de non-violencia, tolerancia, democracia, solidariedade e xustiza nos contidos dos libros de texto, materiais didácticos e educativos, e os programas audiovisuais destinados ao alumnado.

3. Promover a inclusión como contido curricular dos programas de educación iniciativas de educación para a paz a escala local e nacional.

4. Combinar o ensino dentro do sistema educativo coa promoción da educación para a paz para todos e durante toda a vida, mediante a formación de adultos nos valores mencionados.

5. Colaborar coa Organización de Nacións Unidas na promoción de institutos universitarios especializados.

6. Promover un incremento do coñecemento público e do ensino do dereito internacional humanitario e da lexislación sobre dereitos humanos.

7. Promover a formación especializada de homes e mulleres en técnicas de resolución de conflitos, negociación e mediación.

8. Promover as tarefas de construción da paz en áreas de conflito coa participación de persoal especializado.

9. O Goberno creará os mecanismos de consulta periódica coa sociedade civil e a vinculada e asociada cos movementos da paz para o adecuado cumprimento das disposicións contidas na presente lei.

Artigo 3.

O Goberno outorgará axudas para a realización de estudos e investigacións en materia de paz, e promoverá o recoñecemento das iniciativas sociais e dos medios de comunicación a favor da paz.